

JUSTITSMINISTERIET

Civil- og Politiafdelingen

Dato: 10. marts 2008
Kontor: Det Internationale
Kontor
Sagsnr.: 2007-305-0584
Dok.: MNJ40504

GRUNDNOTAT

vedrørende forslag til Rådets afgørelse om det europæiske retlige netværk

Resumé

Forslaget lægger op til, at den nuværende Fælles Aktion om det europæiske netværk (98/428/RIA) omdannes til en rådsafgørelse, og at der herudover i forhold til de gældende regler foretages enkelte ændringer. Forslaget vurderes ikke at være i strid med nærhedsprincippet, og det vurderes heller ikke, at forslaget vil have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Forslaget er fremlagt af det slovenske formandskab med støtte fra Frankrig, Tjekkiet, Sverige, Spanien, Belgien, Italien, Luxembourg, Holland, Slovakiet, Estland, Østrig og Portugal. Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om de øvrige medlemsstaters holdninger til forslaget. Fra dansk side er man som udgangspunkt positiv over for forslaget, da det europæiske retlige netværk bidrager til et mere smidigt samarbejde mellem myndighederne i medlemslandene i forbindelse med bekæmpelse af grænseoverskridende kriminalitet.

1. Baggrund

Det europæiske retlige netværk blev oprettet ved fælles aktion 98/428 af 29. januar 1998 med det formål at lette det retlige samarbejde i straffesager. Det europæiske retlige netværk indebærer, at der etableres et netværk af personer ("retlige kontaktpunkter") i hver medlemsstat, som har til opgave at etablere den mest hensigtsmæssige kontakt mellem medlemsstaternes myndigheder for at lette det retlige samarbejde mellem medlemsstaterne, navnlig for så vidt angår bekæmpelse af grov kriminalitet. Det retlige netværk vil f.eks. kunne bruges i et tilfælde, hvor en

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

myndighed i et medlemsland skal identificere en myndighed i en anden medlemsstat eller indhente oplysninger om andre medlemsstaters retssystemer og lignende i forbindelse med behandling af straffesager.

Det fremgår af artikel 1 i den fælles aktion om oprettelse af det europæiske retlige netværk, at netværket består af kontaktpunkter mellem medlemsstaterne. Efter artikel 2, stk. 1, skal netværket – under hensyn til den enkelte medlemsstats forfatningsmæssige bestemmelser, retlige traditioner og interne struktur – bestå af de centrale myndigheder, der er ansvarlige for internationalt strafferetligt samarbejde, og de judicielle eller andre kompetente myndigheder, som har et særligt ansvar vedrørende strafferetligt samarbejde, herunder særlige former for alvorlig kriminalitet. Ifølge artikel 2, stk. 2, skal medlemsstaterne udpege et eller flere kontaktpunkter, således at de dækker hele medlemsstatens område og alle former for grov kriminalitet.

Det europæiske retlige netværks hovedopgave er at smidiggøre det strafferetlige samarbejde mellem medlemslandene bl.a. ved at formidle kontakt mellem de relevante judicielle myndigheder. Herudover skal kontaktpunkterne stå til rådighed med henblik på at tilvejebringe oplysninger om retstilstanden i andre medlemsstater til brug for deres egne myndigheder og videregive oplysninger om retstilstanden i deres medlemsland til brug for andre medlemsstaters myndigheder, således at de judicielle myndigheder kan forberede anmodninger om retshjælp og udlevering. Kontaktpunkterne skal endelig medvirke til at forbedre koordinationen mellem medlemsstaterne i sager om retshjælp.

2. Indhold

Det fremsatte udkast til Rådets afgørelse om det europæiske retlige netværk indebærer for det første, at den gældende Fælles Aktion af 29. juni 1998 omdannes til en rådsafgørelse, således at langt de fleste af de gældende regler videreføres.

Herudover foreslås der visse ændringer i forhold til, hvad der i dag gælder. Det drejer sig navnlig om etablering af et telekommunikationsnet og en styrkelse af forholdet mellem det europæiske retlige netværk og Eurojust.

Det foreslås som noget nyt, at det europæiske retlige netværk skal stille et it-redskab til rådighed for kontaktpunkterne (artikel 8). Dette redskab

skal gøre det muligt for en medlemsstats udstedende myndighed at identificere den kompetente myndighed i en anden medlemsstat, der skal modtage og fuldbyrde dens anmodning om retligt samarbejde. Dette kan f.eks. omfatte europæiske arrestordre, europæiske bevissikringskendelser og kendelser om indefrysning af aktiver samt anmodninger om gensidig retshjælp.

Herudover skal det europæiske retlige netværk også som noget nyt sørge for, at oplysninger, der er formidlet inden for det europæiske retlige netværk, stilles til rådighed på et websted, der ajourføres løbende, og at der etableres et sikkert telekommunikationsnet til brug for det operative arbejde, der udføres af det europæiske retlige netværks kontaktpunkter. Det sikre kommunikationsnet skal tillade udveksling af oplysninger og alle anmodninger om retligt samarbejde mellem medlemsstaterne samt mellem medlemsstaterne og Eurojusts nationale medlemmer og nationale korrespondenter samt de retsbedsmænd, som Eurojust har udpeget som forbindelsespersoner (artikel 10).

Som nævnt lægger forslaget derudover op til en styrkelse af forholdet mellem det europæiske retlige netværk og Eurojust. Det skal efter forslaget ske ved, at Eurojust får adgang til det omtalte telekommunikationsnet, og at der i en række nærmere opregnede tilfælde skal gælde en pligt for det europæiske retlige netværks kontaktpunkter til at underrette Eurojust om sager, der kan have tilknytning til Eurojusts virksomhed (artikel 11). For at sikre et effektivt samarbejde mellem det europæiske retlige netværk og Eurojust foreslås det endvidere, at Eurojust får adgang til de centraliserede oplysninger, der findes inden for rammerne af det europæiske retlige netværk og til det telekommunikationsnet, der foreslås etableret.

Det foreslås endelig, at det europæiske retlige netværk understøttes af Eurojusts administration, og at netværkets aktionsudgifter skal kunne dækkes over Eurojusts budget (artikel 11, stk. 2).

3. Gældende ret

Der er ikke behov for at redegøre for dansk lovgivning.

4. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Forslaget skønnes ikke at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

5. Høring

Forslaget er sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer:

Præsidenten for Østre Landsret, Præsidenten for Vestre Landsret, præsidenterne for samtlige byretter, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Rigspolitiet, Rigsadvokaten, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Foreningen af offentlige anklagere, Politiforbundet i Danmark, Advokatrådet, Landsforeningen af beskikede advokater, Dansk Retspolitisk Forening, Amnesty International, Institut for Menneskerettigheder og Retssikkerhedsfonden.

Justitsministeriet har fastsat høringsfristen til den 4. april 2008.

6. Nærhedsprincippet

Regeringens vurdering er, at forslaget ikke er i strid med nærhedsprincippet, da formålet med forslaget er at styrke bekæmpelse af grænseoverskridende kriminalitet.

7. Andre landes kendte holdninger

Forslaget er fremlagt af det slovenske formandskab med støtte fra Frankrig, Tjekkiet, Sverige, Spanien, Belgien, Italien, Luxembourg, Holland, Slovakiet, Estland, Østrig og Portugal.

Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om de øvrige medlemsstaters holdninger til forslaget.

8. Foreløbig generel dansk holdning

Fra dansk side er man som udgangspunkt positiv over for forslaget, da det europæiske retlige netværk bidrager til et mere smidigt samarbejde mellem myndighederne i medlemslandene i forbindelse med bekæmpelse af grænseoverskridende kriminalitet.

9. Orientering af andre af Folketingets udvalg

Grundnotatet om forslag Rådets afgørelse om det europæiske retlige netværk sendes – ud over til Folketingets Europaudvalg – også til Folketingets Retsudvalg.